

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

§. II. De morum probitate requisita in promovendo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

dō, nullus sit idoneus ad Episcopatum; vel ejus administrationem, nisi præter Theologiam Juris Canonici peritiam habeat; & cæteris paribus in concursu Theologus puro Canonistæ præferendus sit, cum talis ex vi scientiæ purè canonicæ, absque Theologia, vix aliquid sciat in iis, quæ pertinent ad doctrinam in fide, Sacramentorum administratione, & pertinentibus ad forum conscientiæ, ut rectè notat Laymann *cit. c. cum in cunctis à num. 5.* hodie tamen in oppositum multa fiunt; modo imperfectum scientiæ suppleat perfectio charitatis, juxta *c. nisi 10. q. 2. pro defectu derentunt.* ibi: pro defectu quoque scientiæ plerumque potest quis petere cessionem: quia cum ipsa circa spiritualium administrationem sit potissimum necessaria, & circa curam temporalium opportuna, Præsul, qui commissam sibi debet Ecclesiam regere in utrisque, salubriter ei renuntiat, si scientiam (in qua ipsam regat) ignorat. Tu enim (inquit Dominus) scientiam repulisti, & ego Te repellam, ne Sacerdotio fungaris mihi. Quamquam, etsi desideranda sit eminentis scientia in Pastore, in eo tamen sit competens tolleranda: quia secundum Apostolum, scientia inflat, charitas autem ædificat: & ideo imperfectum scientiæ, potest supplere perfectio charitatis. Cæterum electio non habentis sufficientem scientiam, cassatur per *c. qualiter, 17. h. t.* ibi: præcipue, quia nec donum scientiæ, Pontifici conveniens, fuerat affectus. Postquam nobis præsentastis eundem, sufficienti examinatione præmissa, electionem de ipso factam duximus irritandam, quicquid ex ea, & ob eam factum est, denuntiantes penitus non tenere. Et licet in *c. cum nobis 19. eod.* dicatur, electum pro defectu scientiæ non esse excludendum; non intelligitur tamen pro defectu scientiæ convenientis, ut clarè patet ex textu, ibi: illius quoque literaturæ, licet non eminentis, tamen convenienter electus existit; ubi vides, sermonem solum esse de defectu literaturæ eminentis.

q. II.

De morum probitate requisita in promovendo.

1836. **I**N promovendo ad beneficia morum probitas illi necessaria, cum primis exi-

git, ne sit *criminosus*, quo intelligitur tale delictum, quod depositione dignum est, vel infamiâ notatur, vel censuram, aut irregularitatem inducit; vel ad Judicem per accusationem, denuntiationem, aut inquisitionem est delatum; vel quodlibet aliud peccatum grave publicum, ob quod delinquens in aliorum offensionem incurrit, si necdum publicè emendatum sit, *c. unum, §. unus autem, & ibi glossa V. unde dist. 35. V. Azor p. 2. lib. 6. c. 7. q. 1. & 11.* Ex quo vides, si crimen sit occultum, electionem non esse jure irritam.

Secundò, ne sit *infamis*, jure, aut factò. Nam taliter infamis est jure inhabilis, *c. inter dilectos, de excessibus Prælatorum; infamibus enim portæ dignitatum patere non debent, L. unic. C. de infamibus.* Dignitas autem hic significat quodlibet beneficium; Garcia de *benefic. c. 8. num. 3.* & alii. Qui autem jure sint infames, dicitur *c. infames 16. q. 1. & L. 1. ff. de his, qui notantur infamiâ.* Limita tamen, ut infamia non impediat à consequendo beneficio simplici, & non curato, sic, ut ejus provisio, vel collatio sit ipso jure nulla, nisi annexam habeat aliam inhabilitatem; esse tamen irritandam ab eo, qui potestatem habet, *c. inter dilectos, de excessibus Prælat. & Lessius lib. 2. c. 34. num. 126.* Dixi à beneficio simplici, nam secus est de curato, *cit. c. cum in cunctis, §. Inferiora.* Sed nota, nullitatem collationis, vel provisionis factæ indigno esse penam, natam ex delicto conferentis; adeoque taliter provisum, si perfectum improbitatis tollere possit, ac velit, & lis nulla illi moveatur, in conscientia tutum esse, nec beneficium dimittere teneri ante sententiâ, vel declarationem Judicis secundum dicta.

Not. 2. si provisio, vel collatio facta criminoso, vel infami, vel, ut loquuntur alii, facta indigno, sit irrita ipso jure, beneficium censeretur vacare, ab alio impetrari posse, & Episcopum posse fructus à tempore institutionis ab illo perceptos repetere, tanquam ab eo, qui nunquam canonicè institutus fuit. Cæterum inter eos, qui defectu probitatis à promotione ad beneficia, etiam electivè, rejiciuntur, inter Canones Apostolorum numerantur deservientes alexæ, ac ebrietatibus, nisi desinant; *c. Episcopus 1. distinctione 35. afflu-*

entes delicijs, epulis, & lascivijs; c. *Ec-
clesia* 14. ead. Gulosi, c. *Sexto* 8. ead. &c.

§. III.

De legitimis natalibus requisitis in pro-
movendo.

137. **I**llegitimè natus, etsi postulari possit,
si morum probitas, & literarum sci-
entia maculam eluat; tamen eligi non
potest: habetur c. *Cum in cunctis*, 17. h. t.
ibi: & de legitimo matrimonio sit natus;
cui consonat c. *innotuit*, 20. eod. (ibi:
quamvis autem canon *Lateranensis Con-
cilij non legitimè natos adèd persequatur*,
quòd electionem talium nullam esse, &c.)
quamvis si postea legitimè dispensetur su-
per tali defectu, electio convalescat, cum
nullitas in hoc casu sit solùm juris positivi,
& jure naturali teneat. Et hoc verum est,
etiam sine novo consensu Capitularium,
modò talis dispensatio non cedat in præ-
judicium alterius. Not. autem, censeri
legitimè natum, consequenter eligibilem
ad Episcopatum, non tamen Cardinala-
tum, per subsequens matrimonium legiti-
matum; tales enim à tempore nativitatis
fictione juris habentur legitimi, ut dixi-
mus l. 4. tit. *qui filij sint legitimi*; & tenet
Covarruvias de sponsal. p. 2. c. 8. §. 2. nu.
30. De Cardinalibus autem constat ex con-
stit. Sixti V. incip. *Postquam*. Et quam-
vis morum probitas, literarum scientia,
personæ honestas, ac bona fama multum
conducat, illegitimitatis tamen defectum
non supplet, nec Pontificis dispensationem
inducit, ut constat ex verbis c. *innotuit*,
ibi: nam licèt multa hoc casu dispensationem
inducere videbantur, literarum sci-
entia, morum honestas, vitæ virtus, fa-
ma personæ, &c. electionem tamen irri-
tam declaravit Pontifex, ut notat Barbo-
sa ibid. nu. 10. licèt ille defectus sit peni-
tus occultus, ut notat Covarruvias in *Cle-
ment. si furiosus*, pag. 2. §. 3. n. 4. & ideo
necessaria est dispensatio, ad quam obti-
nendam multum juvant merita personæ,
juxta Tiraquel. de pœnis temper. causâ 51.
n. 21. & 150. Not. tamen ejusmodi ele-
ctionem, factam ab Electoribus solùm im-
providè, juvari posse ob merita electi, &
eligentium (esto erraverint eligendò, cum
postulare debuissent) & humilem con-
fessionem electi, qui maluit confiteri ma-

culam natalium, quàm læsâ conscientia
thronum conscendere pastorem; non
quidem ut electio valeat in vim electio-
nis; vel ut dispensetur in defectu electio-
nis: sed, ut Electores non puniantur pœnâ
carendi pro ea vice potestate providendi
Ecclesiæ vacanti; sed postulare permit-
tantur, quem improvidè elegerunt; sic
cit. c. *innotuit*.

§. IV.

An, & qualiter eligibilitati passivæ ob-
stent censura?

Resp. excommunicatum excommu-
nicatione majori nulliter eligi; cum
beneficium sit propter officium, ad quod
talis inhabilis est, c. *postulastis*, 7. de Cleric.
excom. ibi: *Clericis excommunicationis
vinculo innodatis, Ecclesiastica beneficia
conferri non possunt, nec illi valent ea re-
tinere licitè, nisi forsitan cum eis fuerit mi-
sericorditer dispensatum, cum ea non fue-
rint canonicè consecuti*. Illi verò, qui sci-
enter illa beneficia talibus contulerunt,
tamdiu debent à beneficiorum collatione
suspendi, donec super hoc veniam conse-
qui mereantur, ut puniantur in hoc, in
quo delinquere præsumperunt. Excipe,
nisi fortè collatum sit post appellationem
legitimè factam. Tunc enim non ligat,
c. *ad presentiam nostram*, 16. de appellat.
ubi habetur, quòd excommunicatus pen-
dente cognitione appellationis, absolvi
possit ad cautelam: & si appareat cum le-
gitimè appellasse, non puniatur pro eo,
quòd interim celebraverit divina. Si quæ-
ras, an idem procedat, si sit excommuni-
catus toleratus? Resp. excommunicato
per Extravag. Martini V. (qua licèt fide-
libus cum illo communicare, ac ejus mi-
nisterium petere, & illi ad eorum petiti-
onem hoc præstare) nihil favoris concedi,
adeoque inhabilem esse, ac vitandum, jux-
ta Zoësum n. 27. videri tamen posset eo
casu eligibilis, quo per ejus electionem di-
rectè quæreretur favor eligentium; sed
huic consuli per postulationem posset. Et
quamvis Zoësius cit. velit, non convalescere
electionem secuta obicis ablatione,
cum in principio fuerit nulla, esto absol-
veretur ab excommunicatione, qua stan-
te electus est; probabiliter tamen dici-
tur

1838.